

De derde levensfase: het geschenk van de eeuw

↳ Kernboodschap

Raad ↩
Volksgezondheid
& Samenleving

↳ Inspiratieagenda

De derde levensfase is van betekenis voor andere generaties en voor de samenleving als geheel. De RVS roept beleidsmakers, politici en maatschappelijke organisaties op meer mogelijkheden te creëren om het potentieel van deze groep Nederlanders te verzilveren.

Deze levensfase begint wanneer mensen met pensioen gaan en eindigt wanneer kwetsbaarheid en zorgbehoefte dominant worden.

Voor veel mensen is de derde levensfase er een van relatieve vrijheid, waarin nieuwe mogelijkheden ontstaan. Veel mensen in de derde levensfase willen van betekenis zijn: voor hun naasten of voor anderen, voor de samenleving. De Raad ziet dat dat niet altijd even eenvoudig is. Beleid, regelgeving en voorzieningen sluiten niet vanzelfsprekend aan op de wensen en behoeften van mensen in de derde levensfase. Bovendien zijn er ook mensen die in deze periode worstelen met financiële zorgen of gezondheidsproblemen. Voor hen is de derde levensfase meer een opgave dan een geschenk.

Verruim het handelingsperspectief

Wat?

Activiteiten: draag bij aan voldoende variatie in maatschappelijke rollen

Wonen: draag bij aan voldoende en passende woonruimte

Zorg en ondersteuning: stimuleer burgerinitiatieven en versterk sociale netwerken

Ga uit van:

Autonomie: de wens om zelf richting te geven aan het bestaan

Verbondenheid: de behoefte aan diepere sociale verbanden

Ertoe doen: de behoefte om van betekenis te zijn

Diversiteit: de verschillen tussen mensen in de derde levensfase

1

De derde levensfase is ook een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid

Op dit moment wordt de inrichting van de derde levensfase vooral gezien als een individuele zaak. Maatschappelijke organisaties, overheden en bedrijven kunnen er met diverse en passende arrangementen aan bijdragen dat jonge ouderen meer maatschappelijke rollen kunnen vervullen.

2

Verzilver het maatschappelijk potentieel van mensen in de derde levensfase

Jonge ouderen willen en kunnen op vele manieren een bijdrage leveren aan de samenleving. Deze bijdrage kunnen zij echter alleen leveren als beleid en arrangementen hun wensen en betrokkenheid niet hinderen en indien nodig faciliteren.

3

Generatiebewustzijn vereist veranderingen in beleid en andere maatschappelijke arrangementen

In de ontwikkeling en implementatie van beleid en voorzieningen zou meer rekening gehouden kunnen worden met de gevolgen voor mensen in de derde levensfase. Zo kunnen ongewenste neveneffecten en onbedoelde obstakels worden opgeheven of zelfs vermeden.